

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

Рішення № _____ від _____ 2017 р.
про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 04 липня 2012 року № 596» (далі – проект наказу), а також документи, що додаються до проекту постанови, подані листом Державного агентства рибного господарства України від 28.07.2017 № 2-13-5/4152-17.

За результатами проведеного аналізу проекту постанови та відповідного аналізу регуляторного впливу (далі – АРВ) на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику)

встановлено:

проектом постанови пропонується внести зміни до Порядку підтвердження законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування та переробки продуктів лову (у разі необхідності суб'єкту господарювання для здійснення зовнішньоторговельних операцій), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.07.2012 № 596 (далі – проект Порядку), виклавши його у новій редакції.

Як вбачається з АРВ до проекту постанови, його розроблено з метою упорядкування видачі документів дозвільного характеру при проходженні процедури підтвердження законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування та підтвердження перероблення продуктів лову.

Однак, проект регуляторного акта не може бути погоджений ДРС у представленій редакції з огляду на нижчезазначене.

Проектом Порядку, серед іншого, передбачається затвердити вимоги щодо платності, строків видачі, переоформлення документів дозвільного характеру, відмови у їх видачі, а також підстави для анулювання цих документів.

Пунктом 5 проекту Порядку передбачається, зокрема, підтвердження вилучення або підтвердження переробки, що *обмежується строком завершення зовнішньоторговельних або внутрішньоторговельних операцій з конкретним вантажем та видами водних біоресурсів.*

Відповідно до статті 24 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів» підтвердження законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування та переробки продуктів лову *обмежується строком завершення зовнішньоторговельних операцій з конкретним вантажем водних біоресурсів.*

Видача підтвердження законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування та переробки продуктів лову (у разі необхідності суб'єкту господарювання для здійснення зовнішньоторговельних операцій) *здійснюється на безоплатній основі* центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

Підстави для відмови у видачі підтвердження законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування та переробки продуктів лову (у разі необхідності суб'єкту господарювання для здійснення зовнішньоторговельних операцій) та їх анулювання визначаються Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про дозвільну систему).

Підстави для переоформлення, видачі дублікатів документів дозвільного характеру у галузі рибного господарства визначаються Законом про дозвільну систему.

Порядок видачі документів дозвільного характеру або відмови в їх видачі, переоформлення, видачі дублікатів, анулювання документів дозвільного характеру в галузі рибного господарства встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Поряд з цим, Закон про дозвільну систему визначас, зокрема, правові та організаційні засади функціонування дозвільної системи у сфері господарської діяльності і встановлює порядок діяльності дозвільних органів, уповноважених видавати документи дозвільного характеру, та адміністраторів.

Також, статтею 4 Закону про дозвільну систему визначено *основні вимоги до дозвільної системи* у сфері господарської діяльності, зокрема, виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюється:

необхідність одержання документів дозвільного характеру та їх види;

дозвільний орган, уповноважений видавати документ дозвільного характеру;

платність або безоплатність видачі (переоформлення, анулювання) документа дозвільного характеру;

строк видачі документа дозвільного характеру або відмови у його видачі;

вичерпний перелік підстав для відмови у видачі, переоформлення, анулювання документа дозвільного характеру;

строк дії документа дозвільного характеру або необмеженість строку дії такого документа;

перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності;

перелік та вимоги до документів, які суб'єкту господарювання необхідно подати для одержання документа дозвільного характеру.

Підсумовуючи зазначене, *основні вимоги до порядку видачі документів дозвільного характеру* або відмови в їх видачі, переоформлення, анулювання документів дозвільного характеру *визначено* статтею 4-1 Закону про дозвільну систему.

Крім цього, звертаємо увагу, що на сьогодні, Закон про дозвільну систему (зі змінами) *не містить норм щодо внесення відповідних відомостей до реєстру документів дозвільного характеру.*

Так, Законом України від 26.11.2015 № 835 «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» (далі – Закон № 835), внесено зміни, зокрема, до Закону про дозвільну систему щодо запровадження документа дозвільного характеру в електронному вигляді (запис про наявність дозволу, висновку, рішення, погодження, свідоцтва, іншого документа в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань).

Проте, Законом України від 06.10.2016 № 1666-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державної реєстрації прав на нерухоме майно та захисту прав власності» внесено зміни до Прикінцевих та перехідних положень Закону № 835 *щодо відтермінування до 01.01.2019 внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про документи дозвільного характеру та продовження внесення відомостей про видачу документів дозвільного характеру до реєстру документів дозвільного характеру.*

Враховуючи вищезазначене, проект Порядку потребує суттєвого доопрацювання, відповідно до вимог Закону про дозвільну систему та Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів».

Крім того, наданий розробником АРВ до проекту постанови не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004

№ 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» (далі – Методика).

Відповідно до пункту 4 Методики при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, зазначаються:

причини виникнення проблеми;

обґрунтування неможливості її розв'язання за допомогою ринкових механізмів або чинних регуляторних актів;

суб'єкти, на яких проблема справляє негативний вплив.

Разом з цим, у розділі I АРВ «Визначення проблеми» проблему визначено на досить формальному рівні та не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, визначали її масштаб та важливість.

Зазначене, в свою чергу, не відповідає вимогам статті 4 Закону про регуляторну політику, зокрема, *принципу доцільності*, оскільки розробником не обґрунтована належним чином наявність проблеми, що потребує державного регулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Щодо необхідності *зазначення розрахунків витрат* у Тесті малого підприємництва (М-Тест) до АРВ зауважуємо наступне.

У розділі III АРВ «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» розробником наведені цифрові дані щодо кількості суб'єктів малого і мікро підприємництва, що складають 97% від загальної кількості суб'єктів господарювання.

Водночас, у додатку 1 до Методики зазначено, якщо питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків, необхідно здійснити *розрахунок витрат* на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва).

Зауважуємо, що проектом Порядку передбачаються певні процедури для суб'єктів господарювання дотримання яких може призвести до додаткових матеріальних і часових витрат, наприклад підтвердження вилучення або підтвердження переробки продуктів лову, строків видачі, переоформлення документів дозвільного характеру або відмови у їх видачі на платній основі тощо.

З огляду на вказане, *відсутність розрахунків витрат* в АРВ не дозволяє оцінити вплив регулювання на суб'єктів малого підприємництва та оцінити витрати, які вони понесуть.

Більше того, розробником порушено *принцип ефективності* – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів для суб'єктів господарювання.

У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде *забезпечити суб'єктам господарювання* для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акту, тобто, необхідно встановити, яким чином будуть діяти норми проекту наказу, та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Крім того, розробником не оцінено, які організаційні заходи мають *здійснити органи влади та суб'єкти господарювання* для впровадження цього регуляторного акта після набрання ним чинності.

У розділі VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» розробником не враховано вимоги пункту 10 Методики.

Так, розробником не наведено додаткових показників результативності регуляторного акта, які безпосередньо характеризують результативність регуляторного акта.

Відповідно до пункту 10 Методики прогнозні значення показників результативності регуляторного акта встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом, обов'язковими з яких повинні бути:

- розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;
- кількість суб'єктів господарювання;
- розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта;
- рівень поінформованості суб'єктів господарювання.

Окрім цього, відповідно до вимог Методики, необхідно навести не менше ніж три кількісних показники, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акта, та які підлягають контролю (відстеження результативності).

Недотримання розробником вимог Закону про регуляторну політику та Методики в частині визначення показників результативності не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як це передбачено статтею 10 Закону про регуляторну політику.

Також зауважуємо, що прийняття проекту постанови здійснюється не у відповідності з *принципом передбачуваності* державної регуляторної політики встановленого статтею 7 Закону про регуляторну політику, якою визначено, що регуляторні органи затверджують плани діяльності з підготовки ними проектів регуляторних актів на наступний календарний рік не пізніше 15 грудня поточного року, якщо інше не встановлено законом.

План діяльності з підготовки проектів регуляторних актів повинен містити визначення видів і назв проектів, цілей їх прийняття, строків

підготовки проектів, найменування органів та підрозділів, відповідальних за розроблення проектів регуляторних актів.

Затверджені плани діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, а також зміни до них оприлюднюються у спосіб, передбачений статтею 13 Закону про регуляторну політику, не пізніш як у десятиденний строк після їх затвердження.

Якщо регуляторний орган готує або розглядає проект регуляторного акта, який не внесений до затвердженого цим регуляторним органом плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, цей орган повинен внести відповідні зміни до плану не пізніше десяти робочих днів з дня початку підготовки цього проекту або з дня внесення проекту на розгляд до регуляторного органу, але не пізніше дня оприлюднення проекту.

Проте, представлений проект постанови не включений до Плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік Державним агентством рибного господарства України.

Враховуючи вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту Порядку та АРВ, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, а саме: доцільності, ефективності, та передбачуваності, визначених статтею 4 Закону про регуляторну політику, а також вимог статті 8 Закону про регуляторну політику у частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу регуляторного впливу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Крім того, під час розробки проекту постанови розробником не дотримано вимог статті 5 Закону про регуляторну політику у частині недопущення прийняття регуляторних актів, які не узгоджуються з діючими регуляторними актами.

Ураховуючи вищенаведене, керуючись частиною п'ятою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державною регуляторною службою України

вирішено:

відмовити в погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 04 липня 2012 року № 596».

В.о. Голови Державної
регуляторної служби України

О.М. Мірошніченко